

Під грифом «Цілком таємно»

Про участь прикордонників у неоголошеній війні в ДРА напередодні чергової річниці з дня виведення Обмеженого контингенту радянських військ з Афганістану «ПУ» спілкувався з тодішнім керівником апарату радників Прикордонних військ КДБ СРСР в Афганістані, радником командуючого прикордонними військами ДРА генерал-майором Олександром РОМАНЕНКОМ.

4 стор.

«Весілля відміняється – їду у спецвідрядження»

Резервістів через військкомат викликали просто з роботи на збори і повідомили, що їх готують для виконання спецзавдань у складі військових частин, котрі перебувають в одній з іноземних держав. Той, хто давав свою згоду, мав бути готовим десантуватися куди накажуть.

6 стор.

ПРИКОРДОННИК УКРАЇНИ

№ 6 (5356)

15 лютого 2013 року

ГАЗЕТА ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Заснована у 1943 році

У варті над Тисою

Ледь не щодня звістки про успіхи охоронців кордону долітають до країни саме звідси – із найзахіднішої точки України – автомобільного пункту пропуску «Тиса», відразу за яким, вже посередині однойменної річки, починається євросоюзна Угорщина. А там і ціни, і ліберальний до іноземців закон, і навіть часовий пояс вже інший. Отже для тих, хто шукає кращого життя та казкових прибутків, є величезна спокуса опинитися «за річкою». І потрібно для цього так мало – лише перейти міст. Проте перед цим належить недовго поспілкуватися з прикордонником, і можна прямувати далі. Але ж...

5 стор.

РЕТРОСПЕКТИВА

70 років друкованого літопису кордону

Нинішнього року газета «Прикордонник України» відзначає свій 70-літній ювілей. Далеко не кожне вітчизняне друковане видання може пишатися такою багатогранною біографією. А це, як не як, – ціла епоха в історії прикордонного відомства. За цих 7 десятиліть наша газета стала справжнім друкованим літописом прикордонної зв'язки.

Отож про те, чим жили різні покоління охоронців рубежу наші читачі можуть дізнатися із нової рубрики під назвою «Ретроспектива».

7 стор.

НА ДОЗВІЛЛІ

Програма телепередач на 18-24 лютого 2013 року

8-11 стор.

ЗА МИНУЛИЙ ТИЖДЕНЬ

Державний кордон України перетнуло **1,1** млн. осіб > **296** тис. транспортних засобів

Затримано за незаконне перетинання кордону **37** осіб > з них **12** незаконних мігрантів

Вилучено **7** од. зброї > **123** од. боєприпасів

Затримано на **1,6** млн. грн. контрабандних товарів

НОВИНИ

■ Осінній призов стане останнім

Міноборони має намір востаннє провести призов на строкову службу в армію восени 2013 року. Про це заявив начальник Генерального штабу, головнокомандувач Збройних Сил України Володимир ЗАМАНА під час робочої поїздки у Львівську область. За його словами, цей рішучий крок продиктований реаліями сьогодення, оскільки термін строкової служби не дозволяє на якісному рівні підготувати військовослужбовця для виконання покладених на нього завдань. Відтак Володимир ЗАМАНА наголосив, що в оборонного відомства практично є два роки для того, щоб завершити перехід на професійну армію. За цей час треба не лише укомплектувати військові частини військовослужбовцями за контрактом, а й підготувати відповідну матеріальну базу, вирішити соціальні питання і взагалі змінити весь устрій військової служби.

www.mil.gov.ua

■ 24 травня пролунає «Останній дзвінок»

Міністерство освіти й науки, молоді та спорту визначилося з датами проведення «Останнього дзвінка» і державної підсумкової атестації в загальноосвітніх навчальних закладах України. Цього навчального року заняття в школах завершуються 24 травня (25 травня для шкіл, що працюють за шестиденним робочим тижнем). Цього ж дня відбудеться свято «Останнього дзвінка». Державна підсумкова атестація проводитиметься у 4-их класах — з 13 по 21 травня з української мови й читання, математики; у 9-их класах — з 28 травня по 11 червня з української мови, математики, географії, біології, іноземної мови (чи іншого гуманітарного предмета за вибором школи); для випускників 11-их класів — з 27 по 31 травня за трьома предметами у письмовій формі за збірками завдань. Документи про повну загальну середню освіту вручаються випускникам 1-2 червня, про базову освіту (9 класів) — 12 червня.

www.mon.gov.ua

■ Картки витісняють готівку

У фінансовій системі України 2012 р. здійснено 1,073 млрд. операцій з використанням емітованих українськими банками платіжних карток на суму 741,48 млрд. гривень. Порівняно з 2011 р. кількість операцій збільшилася на 22,6%. Зокрема, торік здійснено 348 млн. безготівкових платежів на суму 91,583 млрд. гривень. Операцій з отримання готівки у банкоматах проведено 725 млн. на суму 649,897 млрд. гривень.

Прес-служба НБУ

НАЦІОНАЛЬНІ ПРІОРИТЕТИ

Євробаскет-2015: аспекти підготовки

Підготовка України до чемпіонату Європи 2015 року з баскетболу має відбуватися відповідально та скоординовано. Про це заявив Президент України Віктор ЯНУКОВИЧ на першому засіданні Координаційного комітету з підготовки та проведення в Україні фінального турніру чемпіонату Європи 2015 року з баскетболу.

Максим СІБУРОВ

Президент закликав голів Донецької, Дніпропетровської, Київської, Львівської, Одеської, Харківської адміністрацій і мерів міст, які прийматимуть матчі чемпіонату, взяти під особисту відповідальність усі питання, що стосуються підготовки до Євробаскету-2015.

«Буде напружена і дуже відповідальна робота. Тому кожен на своєму місці з першого дня, не очікуючи окремих якихось вказівок чи контрольних перевірок, повинен відпрацювати план виконання тієї ділянки роботи, яка буде доручена, і мені особисто доповісти», — сказав Віктор ЯНУКОВИЧ, звертаючись до учасників Координаційного комітету.

«Нам треба буде багато попрацювати, всім разом», — наголосив Президент.

Глава Держави зазначив, що Україна вже має позитивний досвід організації масштабних спортивних змагань. «Євробаскет буде для нас черговим іспитом», — сказав Віктор ЯНУКОВИЧ, зазначивши, що запропонував Віце-прем'єр-міністру Олександрові ВІЛКУЛУ залучити до цієї підготовки фахівців, які забезпечували проведення Євро-2012, а також Федерацію баскетболу України та спортивну громадськість.

Варто зазначити, що під час заходу міністр фінансів України Юрій КОЛОБОВ наголосив на необхідності прискорення роботи з розробки точного переліку місць, спортивних арен та інших об'єктів інфраструктури, які необхідно побудувати та ре-

конструювати для проведення чемпіонату.

Водночас, підкреслив він, підготовка до чемпіонату має виконуватися не лише за рахунок коштів державного бюджету, а й із залученням ресурсів регіонів та інвесторів. На переконання міністра фінансів, це дасть змогу не лише заощадити державні кошти на будівництві багатофункціональних споруд і об'єктів Євробаскету-2015, а й у майбутньому не витратити кошти на їх утримання.

У свою чергу, очільник Федерації баскетболу України Олександр ВОЛКОВ відзначив, що проведення в Україні Євробаскету-2015 є шансом покращити спортивну інфраструктуру і дати поштовх розвитку багатьох видів

спорту. За його словами, проведення Євробаскету-2015 є менш складним завданням, аніж проведення Євро-2012. «Україна має прийняти двадцять чотири національні збірні», — зазначив Олександр ВОЛКОВ.

Він висловив переконання, що завдяки набутому досвіду та знанням, за підтримки колег з ФІБА та ФІБА Європа, наполегливості й злагоженості Україна встановить нові стандарти проведення найпрестижнішого європейського баскетбольного турніру. Одним із важливих аспектів підготовки, на переконання Олександра ВОЛКОВА, є обмін досвідом із країнами-господарями попередніх європейських першостей — Литвою та Словенією. ■

АКТУАЛЬНО

В ешелоні ядерної безпеки

Олег БОЙКО

Питання ядерної безпеки сьогодні одна з ТОП-тем у світі. Каталізатором її обговорення стала Північна Корея, яка провела підземне ядерне випробування (потужність вибуху південнокорейські військові оцінили в 6-7 кілотонн), що рішуче засудила Рада безпеки ООН. Україна також не стоїть осторонь питань як національної, так і світової ядерної безпеки.

Національний план з реалізації положень комюніке Сеульського саміту з ядерної безпеки на 2013-2014 роки затвердив днями Президент України Віктор ЯНУКОВИЧ. Контроль за виконанням плану покладено на Секретаря РНБО. Як заявив з цього приводу Секретар РНБО Андрій КЛЮЄВ, Уряд повинен провести серйозну роботу щодо підвищення ядерної безпеки України та посилити систему протидії ядерному тероризму. За його словами, до 1 липня 2013 року Кабінет Міністрів України має затвердити державний план взаємодії центральних і місцевих органів виконавчої влади на випадок вчинення диверсії щодо ядерних установок, ядерних матеріалів, інших джерел іонізуючого випромінювання, а також радіоактивних відходів.

— План передбачає, що для протидії незаконному обігу ядерних матеріалів та запо-

бігання можливим актам ядерного тероризму має бути посилена міжвідомча координація та розвиток співробітництва з відповідними органами сусідніх держав для забезпечення оперативного обміну інформацією, — сказав Секретар РНБО України. Він також зазначив, що Кабінет Міністрів, СБУ, Служба зовнішньої розвідки України та Адміністрація Державної прикордонної служби повинні постійно вдосконалювати систему запобігання незаконного переміщення через державний кордон України, транзитного перевезення територією нашої країни, обігу чи збуту в Україні ядерних матеріалів і радіоактивних відходів.

За словами Андрія КЛЮЄВА, Уряд повинен продовжувати активне співробітництво України в рамках ініціативи Великої вісімки «Глобальна ініціатива щодо боротьби з актами ядерного тероризму». МЗС та СБУ мають до 1 липня опрацювати питання щодо напрямів співробітництва між Україною та Інтерполом і Європолом у сфері запобігання актам ядерного тероризму. ■

ВОДИЮ НА ЗАМІТКУ

Зміни до Правил дорожнього руху

Кабінет Міністрів України затвердив зміни до Правил дорожнього руху, які вступають в силу з 15 квітня нинішнього року. У постанові КМУ враховано положення Конвенції про дорожній рух та стандартів, що діють у цій сфері в державах-членах ЄС.

Юрій ЗАНОЗ

Зокрема, документ передбачає, що з 1 жовтня по 1 травня на всіх механічних транспортних засобах поза населеними пунктами повинні бути ввімкнені денні ходові вогні, а в разі їх відсутності — ближнє світло фар. Також, за новими правилами, темним часом доби є «частина доби від заходу до сходу сонця». Раніше було передбачено, що це — період від кінця вечірніх сутінків (30 хв. після заходу сонця) до початку

ранкових сутінків (30 хв. до сходу). Крім того, введено нові поняття — такі, як «газон», «острівець безпеки», «денні ходові вогні», «маневрування», «регулювальник», «удосконалене покриття». До речі, зупинку і стоянку транспортних засобів на газонах заборонено.

Також на вітчизняних шляхах з'являться нові дорожні знаки, наприклад, «Пункт зупинки трамвая», «Кінець пункту зупинки трамвая», «Культурна споруда», «Промислова зона», «Фото-, відеофіксація порушень». До білої та жовтої дорожніх розміток додається розмітка синього (місця паркування на про-

їжджій частині) та помаранчевого кольору (тимчасова розмітка).

Передбачено й посилення вимог до проїзду повз транспортні засоби з розпізнавальним знаком «Діти». Змінами до Правил дорожнього руху запроваджено обов'язковість зниження водіяма, що рухаються по суміжній смузі, швидкості, а у разі необхідності здійснення ним зупинки, для уникнення наїзду на дітей, що виходять з автобуса. ■

СПІВПРАЦЯ

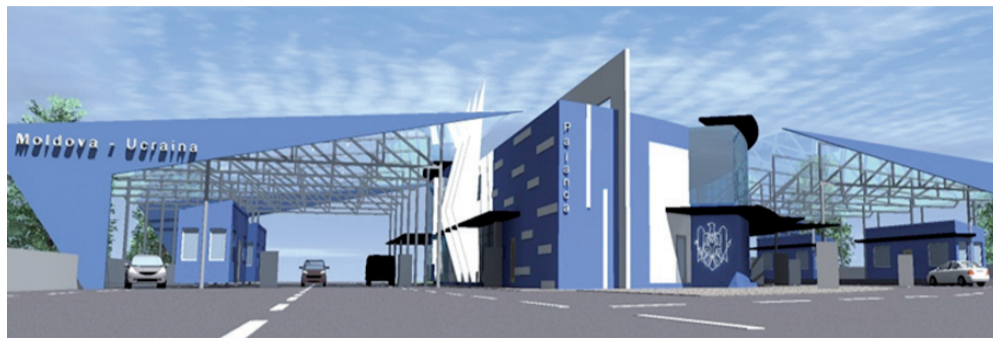
ППр «Паланка» стане спільнокерованим

Відбулося чергове засідання Робочої групи з розбудови та розвитку спільнокерованих пунктів пропуску на українсько-молдовському кордоні. Одним із основних питань порядку денного на заході стало створення на базі пункту пропуску «Паланка» перепускного пункту, на якому здійснюватиметься спільний контроль.

Володимир КАЧАНОВЕЦЬКИЙ

Ідея функціонування спільних пунктів пропуску на державному кордоні не є новою. На даний час на держрубежі України вже діє 7 пунктів пропуску, де здійснюється спільний контроль, чотири з них — «Росошани — Брічень», «Рені — Джорджюлешть», «Мамалига — Крива» та «Кельменці — Ларга» — знаходяться на українсько-молдовському кордоні.

Під час засідання робочої групи молдовська сторона ознайомила учасників заходу з наявною інфраструктурою пункту пропуску «Паланка», а також представила проект його реконструкції та розбудови. За попередніми

розрахунками втілення цих планів обійдеться приблизно в 5 млн. євро.

То що ж на практиці принесе реалізація представлених проектів? Передусім, час, що затрачається пасажиром на перетин державного кордону, зменшиться як мінімум на 20%. За рахунок більш тісної та скоординованої співпраці між представниками прикордонних, митних та інших контрольних служб можна буде цілком реально говорити про високий рівень ефективності у сфері боротьби з транскордонною злочинністю. Більш швидкий і безпечний обмін інформацією стосовно осіб, транспортних засобів або ж інших важливих питань, пов'язаних із контрольними процедурами — ще одна причина створення

такого роду пунктів пропуску. Окрім того, значно легше буде зменшити ризики явища корупції — адже рівень прозорості під час спільної роботи всіх контрольних органів і відомств буде максимальним. І наступне, не менш важливе, — в разі створення таких пунктів пропуску значно скоротяться витрати на їх утримання та функціонування.

Також однією з переваг створення спільнокерованого пункту пропуску «Маяки — Паланка — Удобне» є те, що Україна зможе закрити пункти пропуску «Маяки» та «Удобне», котрі знаходяться на ділянці дороги Одеса — Рені. Зрозуміло, що це значно полегшить процедуру слідування даним автошляхом транзитних транспортних засобів.

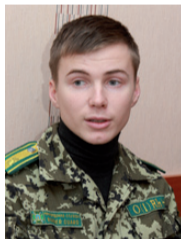
СТАЖУВАННЯ

Служба на практиці

Протягом січня–березня в Національній академії Держприкордонслужби відбувається стажування курсантів четвертого курсу в органах охорони кордону. Перед випуском це остання можливість оцінити свої сили, зрозуміти над чим саме слід ретельно попрацювати в останні місяці курсантської пори. Адже молодий лейтенант має потрапити до місця своєї офіцерської служби вже максимально готовим до реальної роботи фахівцем. На сьогодні до стін академії з державних рубежів повернулися вихованці факультету іноземних мов. І діляться своїми враженнями від того, з чим довелося зіткнутися під час практики.

Старшина Андрій ГАЛКІН:
— Мені та сержанту Олександр Чернявському випало проходити стажування у ВПС «Дубровиця» Луцького прикордонного загону. Цей підрозділ — доволі вдале для навчання місце, адже тут є і «зелений кордон», що проходить майже болотом, і чотири пункти пропуску, серед яких — і автомобільний, і залізничний, і місцевий. Та ще є контролерський пост, через який проходять вантажні потяги. Тож можна було все наочно побачити. Цікаво, що якраз під час стажування в залізничному пункті пропуску було припинено спробу незаконного переміщення двох старовинних ікон. Про це навіть сюжет був на телеканалі «1+1».

За три тижні стажування нам вдалося чимало — побували в усіх видах прикордонних нарядів: від патруля до перевірки документів та огляду транспортних засобів. І це було дуже корисно, оскільки для того, щоб стати повноцінним начальником над інспекторами, необхідно всі нюанси їхньої служби відчувати на собі. Приділялася увага і оформленню документів — тобто брали участь у всьому, чим живе сьогодні кордон.

Курсант Мар'яна ОНУФРАН:

— Це була вже не перша зустріч з кордоном, тому що стажування проходять щороку. І кожного разу щастить дізнатися щось нове і цікаве. Так, нинішнього року мені поталанило повчитися у справжніх передовиків в масштабах нашої Служби — на ВПС «Рава-Руська» Львівського прикордонного загону.

Відверто — спочатку було непросто. Мене призначили працювати із зміною, якою керує майор Олександр БЕЛЬСЬКИЙ. Я щосили намагалася не відставати від своїх товаришів ані на крок, починаючи із повноцінної підготовки до заступання в наряд. І ті rado й дохідливо ділилися своїм досвідом.

Проходячи цю практику, я зрозуміла, що теорії, яку викладають нам в академії, для майбутньої лейтенантської служби буде цілком достатньо. Втім, важливо було вловити те відчуття, що робиш вже знайому справу не на оцінку, а як внесок у реальну охорону кордону. І помилки тут бути не може.

А коли прийшов час прощатися з новим колективом, зрозуміла: не помилилася я, коли обирала для себе професію. Тут — мої люди. І тут мій кордон.

Записав Костянтин ПЯСЕЦЬКИЙ

ЗНАЙ НАШИХ!

Зібрали всі нагороди

У столиці відбувся пленум Міського комітету профспілки працівників державних установ міста Київ, на якому було підбито підсумки роботи всіх профспілкових організацій працівників державних установ, що входять до міськкому. Можна цілком впевнено стверджувати, що для прикордонної профспілки минулий рік видався доволі результативним.

Валентина ЛАЗАРЧУК

Приємною новиною стало те, що Об'єднана профспілкова організація Державної прикордонної служби України (далі — ОПО ДПСУ) була визнана кращою серед Об'єднаних профспілок. Окрім того, за результатами минулорічної спартакіади команда відомчої профспілкової організації також зайняла почесне перше місце.

— Висока оцінка діяльності профспілки є результатом роботи всіх без виключення членів первинних профспілкових організацій відомства та їхніх керівників, — зазначає Голова ОПО ДПСУ Антоніна ПТИЦЯ. — Від імені президії ОПО Держприкордонслужби України висловлюю всім профкомам і керівникам профспілкових організацій найвищу подяку за їхню активну громадянську позицію та особистий внесок у процес ведення соціального діалогу з керівництвом щодо питань соціального захисту працівників Державної прикордонної служби України.

ГАРЯЧІ БУДНІ

Патрулювання мінним полем

На вибухову знахідку натрапив під час патрулювання дільничний інспектор ВПС «Дмитрівка» Донецького загону. За 100 метрів від лінії держрубежу прикордонник побачив 17 протитанкових гранат, одну протипіхотну та одну протитанкову міни часів Великої Вітчизняної війни. Про небезпечну знахідку було відразу повідомлено у відділ прикордонної служби, органи МВС та Держслужби з надзвичайних ситуацій. До речі, подібні «відлуння війни» у цій місцевості не у новину. Впродовж останніх років тільки прикордонники Донецького загону виявили понад 200 вибухонебезпечних предметів.

Едуард НІКІТЕНКО

Під кайфом чи вагітний?

Таке запитання виникло, коли треба було влучно охарактеризувати рейс потяга «Кишинів — Москва». Під час його оформлення у пункті пропуску «Хутір-Михайлівський» прикордонники Сумського загону спільно з митниками виявили між вагонами поїзда п'ять трилітрових пластикових пляшок з марихуаною. Всього в пляшках помістилося майже 6 кілограмів «травички». А між сусідніми вагонами оглядова група знайшла поліетиленовий пакунок, у якому в Росію їхали близько двох сотень... тестів на вагітність.

Людмила ТКАЧЕНКО

УЗД-вантажівка

Вантажівкою, в кабіні якої знаходилося два комплекти обладнання для проведення медичних ультразвукових досліджень, повертався з-за кордону 39-річний волинянин. Водій-далекобійник перетинав кордон у пункті пропуску «Ягодин». Оглядова група не оминала увагою медтехніку, яку намагався незаконно перевезти чоловік. За фактом правопорушення складено відповідні документи. Медичне обладнання вилучили, експерти оцінили його у майже півмільйона гривень.

Віктор ВИРВА

Без права керування

Автомобіль JAGUAR 2005 року випуску литовської реєстрації вилучили у пункті пропуску «Бачівськ», що на Сумщині. Водій «крутої» іномарки, громадянин Росії, серед інших документів на авто пред'явив прикордонникам доручення на право керування. Воно, як з'ясували охоронці рубежу, було недійсним. За день до цього подібна невдача спіткала й іншого поціновувача престижних іномарок — українця. У нього через недійсне доручення вилучили BMW-520, до речі, також литовської реєстрації.

Роман ТКАЧ

Під грифом «Цілком таємно»

До сих пір незагосною раною для наших співвітчизників залишається участь українців у неоголошеній війні у Демократичній Республіці Афганістан (25.12.1979 – 15.02.1989 роки). За неповних десяти років свого «перебування» на території чужої країни, загинуло 3360 молодих синів і дочок нашої землі. Стали інвалідами 3560 та ще кілька тисяч, уже вдома, померли від ран. Афганський жертвний список і донині поповнюється новими іменами. Про участь прикордонників у неоголошеній війні в ДРА, зокрема радників з прикордонних питань, напередодні чергового відзначення пам'ятної дати 24-ої річниці з дня виведення Обмеженого контингенту радянських військ з Афганістану, «ПУ» спілкувався з тодішнім керівником апарату радників Прикордонних військ КДБ СРСР в Афганістані, радником командуючого прикордонними військами ДРА генерал-майором Олександром РОМАНЕНКОМ.

Спілкувався Василь КЛИМЕНКО

— Олександр Івановичу, про участь у громадянській війні радянських військ в Афганістані на боці його уряду було відомо всім. А ось про те, що на території сусідньої держави воювали наші прикордонники, це довго перебувало під грифом «Цілком таємно». Так що примусимо «зелених кашкетів» гинути на чужій землі? Адже, як уже відомо з офіційних джерел, там, під час бойових дій, загинуло 494 прикордонники, не враховуючи поранених і тих, котрі повернулися додому інвалідами.

— Щоб відповісти на це запитання, подумки треба повернутися до 80-х років уже минулого століття. На той час обстановка на радянсько-афганському кордоні була напруженою і складною. З кожним днем вона усе більше загострювалася. В Афганістані фактично розпочалася братовбивча війна між тими, хто підтримував уряд, який намагався будувати державу на демократичних засадах, і їхніми противниками. Ознаки міжособної війни найбільш зримо стали проявлятися у віддалених від центральних районів місцевостях країни, тобто у близькому від СРСР афганському прикордонні. Тут влада перебувала у руках різношерстої військової опозиції.

— Як мовиться, а ми, прикордонники, тут при чому? Тож були справи суверенної країни, вона і мала вирішувати свої проблеми.

— Усе правильно, якби не одне, надзвичайно суттєве «але»... Бандформування душманів, як їх згодом стали називати, знахобніли настільки, що стали обстрілювати радянську територію, а це взагалі нонсенс, неприпустимий у взаємовідносинах між країнами-сусідами. Згодом бандити, добре знаючи складну гористу місцевість, таємно проникали у наше прикордоння з метою мінування доріг. Не минуло багато часу, як вони по-звірячому розстріляли наш прикордонний наряд. Цілком зрозуміло, що далі так продовжуватися не могло. Як і не могли ми втягувати наше прикордоння у бойові сутички з бандитами. Щоб навести порядок на своєму кордоні, законна афганська влада сил не мала. А вирішувати цю проблему треба було, не відкладаючи надалі. Усе це й змусило вище керівництво СРСР наприкінці 1981-го року, не розголошуючи, ввести прикордонні підрозділи в Афганістан, в його прикордоння на глибину від держрубежу 50-70-100 кілометрів. Комплектувалися наші маневрені групи представниками всіх прикордонних округів тодішнього СРСР, які проходили спеціальну перепідготовку в Середньоазійському прикордонному окрузі.

— Олександр Івановичу, як один із головних радників при обговоренні на рівні вищого

ВІЗИТНА КАРТКА

РОМАНЕНКО
Олександр Іванович

Генерал-майор у відставці. Народився на Сумщині. Освіта вища — закінчив інститут КДБ СРСР, згодом курси Академії Генштабу ЗС СРСР. Служив на Памірі — у ІІВ прикордонному загоні, 79 Сімферопольському прикордонному загоні, командував Мукачівським прикордонним загonom, служив заступником начальника штабу — начальником відділу КПШ Західного прикордонного округу. Обіймав посаду заступника начальника військ Тихоокеанського прикордонного округу, а також заступника начальника військ Західного прикордонного округу. Три роки був у від'їждженні в палаючому війні Афганістані.

керівництва питання про введення прикордонних підрозділів на територію чужої країни, скажіть, будь ласка, тоді передбачалося, що їх там чекає?

— Аякже. Ми знали, що буде супротив з боку опозиційних афганській владі бандформувань душманів. Враховувалася і специфіка кордону з ДРА. Із 2800 кілометрів його довжини приблизно 400 кілометрів — це була гірська місцевість. Уся інша територія — напівпустеля і пустеля. Умови клімату, як і сам рельєф, надзвичайно важкі, особливо для невідданої людини. Температура у затінку часто сягала плюс 50 градусів, а там де пісок — усі 70. Довго воювати, хоча ми спочатку не збиралися цього робити, але враховували і це, було надзвичайно складно. Чужі люди, звичай і те, що кожен афганець ще з підліткових років добре навчений володіти зброєю...

— Яким чином забезпечувалася охорона радянського держрубежу з території сусіднього Афганістану?

— З наведення порядку у зоні відповідальності прикордонників, які, до речі, воювали не в своєму прикордонному однострої, а в загальноприйнятій польовій формі військовослужбовців 40-ої армії Обмеженого контингенту радянських військ. У складі маневрених, а коли вимагала обстановка, десантно-штурмових груп, прикордонники у зоні своєї відповідальності зачищали місцевість від великих і дрібних банд, захоплювали і знищували їхні склади зі зброєю та боеприпасами, у жорстоких боєз'яткненнях з душманами, вишколених зарубіжними інструкторами, перекривали маршрути можливого виходу їх до нашого державного кордону. Зауважу, що кожна бойова операція

міномети, артилерійські установки і навіть танки. У кожній прикордонній бригаді, в залежності від обстановки та її активності на певній ділянці кордону, нараховувалося від п'яти до десяти таких батальйонів. На найбільш проблемних напрямках функціонували добре захищені контрольно-пропускні пункти, що стали своєрідним фільтром вилучення зброї, боеприпасів, наркотиків тощо.

— Олександр Івановичу, з Вашої розповіді можна зробити висновок, що військова наука, зокрема прикордонна, пішла на користь афганцям.

— Звичайно. Хоча спочатку було повсякому: боялися вони і звуку автоматних черг, і гуркотіння гарматних залпів. Згодом звиклися, натренувалися, перестали губитися під час бою, бо вже навчилися уміло застосовувати сучасну бойову техніку. Так було і тоді, коли афганська прикордонна бригада «Ургун» у жорстокій сутичці з бандитами вщент розгромила бандформування. На превеликий жаль тоді героїски загинув наш офіцер майор Олександр Богданов.

— Радянські радники з прикордонних питань були не лише у центральному апараті Головного управління прикордонних військ ДРА?

— Звичайно, у всіх прикордонних бригадах і на КПП перебували групи наших досвідчених офіцерів, які не лише навчали своїх афганських колег професійно діяти в бойових умовах охорони кордону, а й самі нерідко брали участь у боєз'яткненнях з бандами душманів. Усі наші дії були строго підвітні керівництву прикордонних військ КДБ СРСР генералам Вадиму Матросову, Івану Вертелку та іншим. Перебуваючи у «від'їждженні» у палаючому міжособною війною Афганістані, усі ми, офіцери і генерали-радники, і безпосередні організатори бойових операцій з честю виконували покладену на нас місію. Імена Івана Сагайдака, Миколи Скакуна, Миколи Свистуна, Анатолія Завалка, Леоніда Котлярєвського, Павла Шишоліна, Бориса Трегубова, Григорія Мініна, Анатолія Борисова, Івана Наконечного, Миколи Гурського, Івана Кулікова, Бориса Самари та багатьох інших наших побратимів по тій війні заслуговують у нинішнього покоління українських правоохоронців державного кордону поваги й ушпакування їхнього прикордонного патріотизму.

— З якими почуттями, Ви, товаришу генерал, відзначитимете 15 лютого — день виведення контингенту радянських військ із території ДРА?

— З найщирішими побажаннями усім колишнім «афганцям» здоров'я, благополуччя і душевного тепла. А перед пам'яттю героїв-прикордонників, які загинули на чужій землі, виконуючи військовий обов'язок, ми, живі, маємо низько схилити голову. ■

Щоб контролерські навички міцнішали

В Адміністрації Державної прикордонної служби України відбувся зліт кращих інспекторів прикордонної служби з питань прикордонного контролю. Десятки інспекторів отримали нагороди та грошові премії, презентували логотип цього напрямку діяльності, а наостанок – у стінах актового залу центрального апарату відомства вперше пролунав гімн прикордонного контролю.

Максим СІБУРОВ,
фото Сергія ГУБЕНКА

Відкриваючи урочистості перший заступник Голови Держприкордонслужби України – директор Департаменту охорони державного кордону генерал-полковник Павло ШИШОЛІН подякував присутнім інспекторам за їхню результативну і ефективну роботу по

забезпеченню безпеки на державному кордоні.

«Сьогодні ми можемо говорити про високодієву роботу не лише всієї системи Держприкордонслужби, але й її важливої складової – прикордонного контролю», – сказав він. Зокрема, Павло ШИ-

ШОЛІН підкреслив, що охоронці рубежу забезпечили ритмічність пропускних операцій, навіть незважаючи на суттєве збільшення кількості осіб і транспортних засобів, які перетнули державний кордон. При цьому жодного разу не виникло резонансних негативних

проявів в оперативно-службовій діяльності на лінії прикордонного контролю. Особливо успішно відомство продемонструвало спроможність виконувати завдання за призначенням у період проведення Євро-2012. Новації, застосовані під час пропускних операцій, дозволили спростити та пришвидшити процедуру перетину кордону для вболівальників. Всього під час чемпіонату через кордон було пропущено понад 1500 організованих груп уболівальників, оформлено 1500 літаків, близько 650 автобусів і 22,5 тисячі транспортних засобів.

Генерал-полковник Павло ШИШОЛІН також відзначив, що протягом минулого року вдалося втілити в життя низку інноваційних підходів у системі прикордонного контролю. Насамперед це: забезпечення безпекової складової, формування сучасної нормативно-правової бази, суттєве технічне переоснащення пунктів пропуску, модернізація системи підготовки персоналу, введення в дію чергового етапу стандартів культури діяльності відомства тощо.

За результатами оперативно-службової діяльності у Службі

визначено кращих представників когорти прикордонного контролю та органи охорони державного кордону, де ця робота здійснювалася найбільш ефективно. Переможцями визнали Луцький («Кращий прикордонний загін з паспортної роботи») та Білгород-Дністровський («Кращий прикордонний загін з оглядової роботи») прикордонні загони, а також Окремий контрольно-пропускний пункт «Київ» («Кращий орган охорони кордону з дотримання стандартів культури прикордонного контролю»).

Цікавою частиною заходу стала й презентація гімну прикордонного контролю. За авторством старшого офіцера відділення по роботі з персоналом ОКПП «Київ» старшого лейтенанта Володимира ПАТОЛИ написано слова до гімну, а завдяки керівництву Академічного ансамблю пісні і танцю ДПСУ їх покладено на музику. До речі, з текстом гімну можна ознайомитися на 12-й сторінці газети. Крім того, під час заходу генерал-майор Олександр БІНЬКОВСЬКИЙ презентував логотип прикордонного контролю. ■

ПАЛІТРА КОРДОНУ

У варті над Тисою

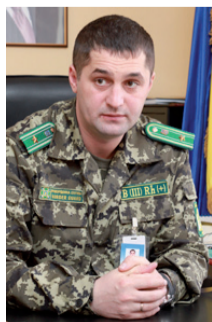
Ледь не щодня звістки про успіхи охоронців кордону долітають до країни саме звідси – із найзахіднішої точки України – автомобільного пункту пропуску «Тиса», відразу за яким, вже посередині однойменної річки, починається євросоюзна Угорщина. А там і ціни, і ліберальний до іноземців закон, і навіть часовий пояс вже інший. Отже для тих, хто шукає кращого життя та казкових прибутків, є величезна спокуса опинитися «за річкою». І потрібно для цього так мало – лише перейти міст. Проте перед цим належить недовго поспілкуватися з прикордонником, і можна прямувати далі. Але ж...

Костянтин ПЯСЕЦЬКИЙ,
Роман ПАВЛЕНКО

На контакт із учасником міжнародного руху прикордонник, який має в руках «дата-штамп», повинен витратити до двох хвилин часу. І приймати однозначне рішення – давати «добро» на проїзд або викликати колегу, щоб розбиратися більш ретельно. Третього не дано. Втім, враховуючи обсяг потоку (10 смуг на в'їзд та 8 на виїзд, якими щодня рухаються тисячі легкових авто та сотні вантажівок), для того щоб перервати чиюсь подорож, потрібно мати серйозні підстави.

І часто-густо мандрівники такі підстави дають. Про це яскраво свідчать результати оперативно-службової діяльності. Лише протягом минулого року через «Тису» проїхало майже півтора мільйона людей і понад 650 тисяч транспортних засобів. Вилучено 9 одиниць зброї, 113 боєприпасів, майже 370 грамів наркотичних і понад 20 грамів психотропних речовин. Припинено 209 випадків контрабанди товарів на суму понад 10,2 мільйона гривень. Вилучено за різні порушення 45 автомобілів, 12 з яких – через підроблені та несправні документи. Майже чотирьом сотням осіб відмовлено у пропуску через державний кордон. Складено 257 адмінпротоколів. На порушників накладено штрафів на суму майже у 153 тисячі гривень. Виявлено 12 підроблених, 2 чужих, 31 несправний і 155 недійсних паспортів.

– Як правило, – пояснює начальник ВПС «Тиса», у складі якого діє однойменний пункт пропуску, майор Віталій ПРОЦЮК, – причиною для застосування поглибленого огляду транспорту чи вивчення документів є отримання нами оперативної інформації, або ж до цього змушує якась невідповідність у поведінці тих, хто проходить контроль. Адже практика доводить, що наскільки б

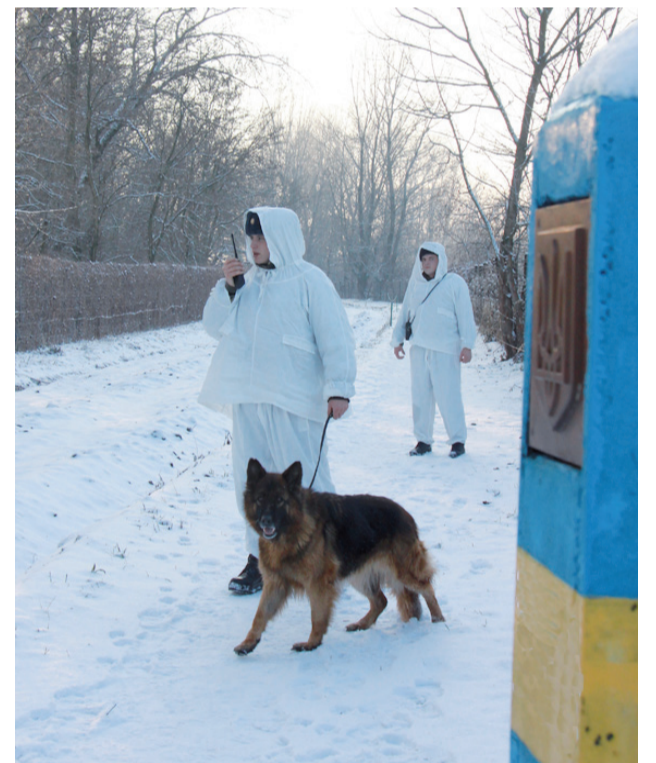

не була в собі впевнена людина, якщо вона знає, що причетна до порушення, то навіть підсвідомо виказує це стороннім. Справа ж досвідченого інспектора – такі ознаки чітко вловити й реалізувати справу до кінця.

Така пильність «тисівців» непоміченою не лишається. ВПС «Тиса» – є одним із найкращих в масштабі всього відомства. І буквально днями під час зльоту кращих інспекторів прикордонної служби з питань прикордонного контролю дипломами і грамотами Голови Держприкордонслужби нагороджено двох військовослужбовців відділу: старшого прапорщика Ігоря ТОМІЛЕНКА – за кращу паспортну роботу та в номінації «За кращу оглядову роботу» – прапорщика Михайла КОФЕЛЯ.

– Допоки є кордон і різні умови по його боки, будуть і спроби цим скористатися, – пояснює Віталій ПРОЦЮК. – Тепер контрабандисти намагаються діяти грамотно – об'єднуються в угруповання, коштів на сучасну техніку не жаліють. І постійно розробляють нові, безпечні для них, способи подолання кордону. Однак вже за тиждень-другий після винаходу новації, ми вже доводимо її деталі до персоналу. Так і змагаємось.

Серед порушень нині на часі – виїжджати з України за підробленими паспортами й дорученнями, вивозити дешеві за європейськими мірками цигарки. Зустрічний потік – легкі наркотики, медикаменти, крадені та з «нечистими» документами автомобілі.

Цікава особливість – автошахрайство, зокрема, на шістьох машин-двійників. Коли до України заїжджає авто із держномерами, які законно встановлені на машині з іншим номером кузова. Такий транспорт доводиться вилучати.

Окрім однойменного пункту пропуску, ВПС «Тиса» тримає під охороною ділянку кордону протяжністю понад 14 кілометрів, майже сім з половиною із яких проходить через природну перешкоду у вигляді річки Тиса. Трапляються порушення й тут. Наприклад, проти 15 затриманих за незаконний перетин кордону 2011 року минулого року таких випадків вже було 29. Тож неважливих відрізків на кордоні бути не може.

– Звичайно, ми забезпечені всією необхідною технікою, – ділиться майор Віталій ПРОЦЮК, – але головний скарб підрозділу – люди. Колектив тут відкритий, усталений. І кожен намагається служити на совість. Та все ж особливу вдячність я хотів би висловити майорам Олександрю КАРАПОЗІЮКУ, Олексію МАРУНИЧУ, старшому прапорщику Святославу ЛУКІТІ та старшині Віталію ДУБУ.

– Служити на «Тисі» – честь! – додає Віталій Вікторович, який змінив вже чимало місць служби на різних ділянках кордону. Адже якщо тут пройти цю нелегку школу, можна сміливо сказати: я знаю, що таке справжній кордон! ■

«Весілля відмінюється – їду у спецвідрядження»

Роман ТКАЧ

– Де Людмила? – відчинивши двері будинку, запитав захеканий від швидкої ходи 25-річний наречений.

– Поїхала на примірку плаття... – відповів майбутній тесть.

– Весілля відмінюється. Я їду у спеціальне відрядження...

У кімнаті запанувала мертва тиша.

Саме так для Миколи ЛУЧАНІНОВА почалася поїздка до Афганістану у складі загону спеціального призначення КДБ СРСР «Каскад-Карпати».

Микола Тимофійович – житель невеликого села Мар'ївка, що розкинулося поблизу Сум. Як і всі юнаки його віку, в 1973-1975 роках служив строкову службу. Молодого вояка відразу направили до повітряно-десантних військ під Каунасом, врахувавши те, що до призову він займався парашутним багатоборством (плавання, біг, стрибки з парашутом) при аероклубі в Михайлівці. Нині тут дислокується Сумський прикордонний загін. У ті часи при військоматах створювалися команди, до яких входили спортсмени «ВДВ», парашутисти, водолази, альпіністи. Тому після служби Миколу ЛУЧАНІНОВА як воїна у запасі зараху-

вали до одного з цих підрозділів. Кожні півроку він проходив перепідготовку. У його спортивному арсеналі було близько двох тисяч стрибків з парашутом.

У серпні 1980 року на базі тодішнього Сумського артучилища розпочалося формування першого секретного підрозділу «Каскад-Карпати». Резервістів через військомат викликали просто з роботи на збори і повідомили, що їх готують для виконання спецзавдань у складі військових частин, котрі перебувають в одній з іноземних держав. Той, хто давав свою згоду, мав бути готовим десантуватися куди накажуть. За два дні з 2500 резервістів відібрали 250 чоловік. Не дивлячись на таку кількість приїжджиків з різних регіонів країни, підготовка операції, що проходила в обласному центрі, була надзвичайно засекреченою. Про майбутнє місце служби не знали навіть самі учасники зборів. У День повітряно-десантних військ, 2 серпня, їх відправили до Прилук, ще за тиждень – у Центр повітряно-десантної підготовки до Фергани. А вже звідти – в Афганістан.

– Ми потрапили в Шинданд, – згадує Микола ЛУЧАНІНОВ – У складі нашої групи з 12 чоловік були стрілок, радист, санінструктор і перекладач. Я був водієм БТРа. Ми вилітали на завдання

як бійці загону спецпризначення. Допомогали співробітникам ХАДа (служба державної безпеки в ДРА) в їхній спецпідготовці, вводили їх у бандформування, знищували дрібні групи душманів, займалися агентурною роботою, працювали з місцевим населенням. Хто розповідає, що там, на чужій землі, було не страшно – не вірте, каже він. Страшно! Спасибі нашим командирам, що, незважаючи на багато складних ситуацій, всі 12 чоловік нашого підрозділу за півроку повернулися живими.

Сьогодні, через багато років, дружина Миколи Тимофійовича Людмила згадує, як важко сприйняла тоді, за тиждень до весілля, звістку про від'їзд майбутнього чоловіка. Вона намагалася вийти на керівництво військомату з проханням не відправляти Миколу у відрядження, проте наре-

чені відповіді: їй не варто втручатися у цю справу. Тож Людмилі залишалося лише чекати і вірити в те, що її суджений повернеться живим і неушкодженим.

Одружилися ЛУЧАНІНОВИ за два тижні після повернення Миколи з ДРА. Їхнє весілля відбулося саме в День закоханих – 14 лютого. Сьогодні у щасливого подружжя троє дорослих дітей і улюблена трирічна онучка Даша.

– Війна – це горе, а я пізнав на ній ціну життя. Крім того, навчився розбиратися в людях, знайшов справжніх друзів. Уявіть: ми півроку перебували у надзвичайно складних умовах, а після цього 32 роки збираємося разом і завжди як одна дружна сім'я – не було навіть дрібної перепалки – ось так підбирав наш склад КДБ! – говорить колишній спецназівець.

Все своє цивільне життя Микола ЛУЧАНІНОВ присвятив одній професії – у нього 40 років водійського стажу. Останні з них працює водієм у Сумському прикордонному загоні. Але мало кому розповідає про свій бойо-

вий досвід. Вважає, що це – суто особисте. Заступник начальника загону – начальник інженерно-технічного відділу підполковник Михайло ГУРНЯК розповідає, що Микола Тимофійович – один з кращих водіїв у їхньому колективі, є прикладом сумлінного ставлення до виконання своїх обов'язків.

Сержант у відставці ЛУЧАНІНОВ Микола Тимофійович під час нашої розмови зазначив, що з «каскадівцями» вони щорічно зустрічаються в День Перемоги і День виведення військ з Афганістану – 15 лютого. А на згадку прийдешнім поколінням про формування спецпідрозділу «Каскад-Карпати» на стінах Сумського кадетського корпусу ветерани відкрили меморіальну дошку.

Р.С. На сьогодні в Сумському прикордонному загоні проходять службу 11 військовослужбовців та 2 працівники, які брали участь у бойових діях на території інших держав. Географією їхніх «гарячих точок» були Афганістан, Ірак, Сьєрра-Леоне та Косово.

З КОГОРТИ КРАЩИХ

«Працюю, щоб інші посміхалися»

«Професіонал, якому можна довіритися, мудра жінка та й узагалі просто приємна і щира людина», – так звучить середньостатистичний відгук пацієнтів про стоматолога кабінету амбулаторного лікування Східного регіонального управління капітана медичної служби Вікторію СИДОРУК.

Василь КАКАДІЙ

Вибір своєї професії Вікторія Андріївна вважає абсолютно логічним, адже цьому є своє пояснення – професія батька, котрий свого часу також був військовим лікарем. Його особистий приклад і любов до природничих наук безумовно відіграли свою роль, коли дівчина вирішила стати медиком. І ось 1995 року вона вже студентка Харківського державного універ-

ситету. В стінах закладу Вікторія здобула такий бажаний фах стоматолога, а завдяки тамтешній військовій кафедрі отримала звання лейтенанта запасу. Проте дитяча мрія носити погони не давала дівчині спокою. Тому 2000-го року вона їде у столицю поступати до Української військово-медичної академії.

Після успішного закінчення навчального закладу вона, вже у званні старшого лейтенанта обійняла посаду начальника стоматологічного кабінету у вій-

ськовій частині Міністерства оборони України в місті Чугуїв (Харківщина). Проте у зв'язку з масовими скороченнями, що проводилися на той час в Міноборони, Вікторія постала перед вибором. Молодому фахівцю треба було або звільнитися у запас, або ж шукати можливості продовжувати службу в іншій частині. Вона обрала друге, але зі ЗСУ переводиться у прикордонне відомство. Наступним місцем її служби стає Східне регіональне управління ДПСУ.

Близькі та родичі чарівного військового стоматолога з розумінням поставилися до обраної нею професії. Чоловік Андрій (котрий, до речі, не є військовим) у всьому підтримує дружину, переїжджає з нею з одного місця служби до іншого. Потрібно зауважити, що в нього ніколи й думки не виникало, аби дружина звільнялася з військової служби. Втім, ніде правди діти – доволі часто це призводить до певних незручностей, скажімо під час пошуку роботи. Однак дружина для Андрія – понад усе.

Син Вікторії Андріївни – Михайло – з гордістю розповідає всім, що його матуся не просто лікар-стоматолог, а ще й військова. А що ж тоді вже говорити про батька Вікторії, який уже нині пенсіонер, проте так і не покинув улюблену справу та далі працює викладачем на військовій кафедрі Харківського державного університету. Донька для нього – гордість усього життя.

Героїня розповіді зізнається, що попри всі професійні досягнення найбільший здобуток – це життява рівновага, де підтримка сім'ї дає можливість розкрити свій потенціал у повній мірі.

– У мене є сім'я, що робить мене щасливою людиною, дружиною та матір'ю. Це, мабуть, і є найважливіше в житті. Адже нерідко можна зустріти жінок,

які могли б досягнути набагато більшого, проте зазвичай на заваді їм стають сімейні проблеми. Якщо узагальнити, то головним своїм досягненням я вважаю гармонію, яка є рушійною силою в моєму житті. Звичайно, все це давалося досить непросто. Проте в житті мало що дається легко, в іншому ж випадку здобути ніколи належно не оціниш. Моє життя схоже на біг із перешкодами, де певної миті вмикаються якісь підсвідомі резерви та прагнення перемоги, – розповідає Вікторія Андріївна.

Своїм пацієнтам вона завжди говорить: «Працюю, щоб ви посміхалися!». І, як запевняють усі, кого стоматолог лікувала, це дійсно так. Зазвичай від стоматолога мало хто виходить із посмішкою, проте не у випадку Вікторії СИДОРУК. Її пацієнти зазначають, що після прийому в лікаря навіть настрої піднімаються – настільки вона приємна та щира жінка, а найголовніше – відмінний фахівець своєї справи.

Варто підкреслити, що під час служби в Східному регіональному управлінні капітан медичної служби Вікторія СИДОРУК своєю наполегливою працею, відданістю службовим обов'язкам, ставленням до пацієнтів здобула лише схвальні відгуки та беззаперечний авторитет. Завдяки цьому керівництво неодноразово нагороджувало її відомчими медалями та грамотами, що засвідчують високу професійність лікаря в погонах.

70 років друкованого літопису кордону

Нинішнього року газета «Прикордонник України» відзначає свій 70-літній ювілей. Далеко не кожне вітчизняне друковане видання може пишатися такою багатою біографією. А це, як не як, — ціла епоха в історії прикордонного відома. Скажімо, позовклі від часу сторінки газети «Зоркий часовой» (такою назва видання була з липня 1943-го по липень 1944-го) та «Пограничник Украины» (1944–1954 рр.) наскрізь просякнуті героїзмом та відвагою воїнів у зелених кашкетах під час кровопролитних боїв за визволення України від німецьких загарбників і років післявоєнної відбудови державного кордону. У підшивках «Советского пограничника» (назва газети протягом 1954–1992 років) героями публікацій стають не лише справжні професіонали прикордонної справи, але й звичайні люди, котрі допомагали «зеленим кашкетам» стояти на варті кордону Вітчизни. Із здобуттям Україною незалежності газета повернула собі стару назву і стала центральним друкованим органом Прикордонних військ, а згодом і Державної прикордонної служби України. Тут «Прикордонник України» виступив головним «рупором» договірно-правового оформлення кордонів молодій державі, їх розбудови, захисту і технічного переоснащення. Нині газета продовжує оперативно й неупереджено розповідати своїм читачам про події в державі та на її кордоні, відображає перебіг реформ, що відбуваються у нашому відомстві, зміцнює славетні традиції та корпоративний дух прикордонного братерства. За цих 70 років газета «Прикордонник України» стала справжнім друкованим літописом прикордонної звитяги. Отож про те, чим жили різні покоління охоронців рубежу наші читачі можуть дізнатися із нової рубрики під назвою «Ретроспектива». У ній редакція друкуватиме найбільш цікаві публікації з архіву газети різних років.

На фронтах Отечественной войны

В теченні 14-22 мая на фронтах существенных изменений не произошло. За девять дней, с 13 по 22 мая, наши войска подбили и уничтожили 66 немецких танков. В воздушных боях и огнем зенитной артиллерии сбито 274 самолета противника. Наша авиация дальнего действия бомбардировала скопления военных эшелонов и военные склады противника на железнодорожных узлах Брест, Полоцк, на станции Нарва, ж.-д. узлах Рава-Русская (северо-западнее города Львов), Стрый (жнее гор. Львов), Двинск, Минск, Барановичи, Холм (западнее Ковеля).

Во время своего пребывания в Москве дважды Герой Советского Союза гвардии подполковник А. И. Покрышкин встретился с Героем Социалистического Труда лауреатом Сталинской премии С. А. Лавочкиным.

В дружеской беседе А. И. Покрышкин рассказал известному авиаконструктору о славном боевом пути части, в которой он сражается с первых дней войны, о проведенных воздушных боях, в которых он лично сбил 53 фашистских самолета. Блестящую оценку дал А. И. Покрышкин сконструированным С. А. Лавочкиным самолетам истребителям «Лавочкин-5», на которых сталинские соколы успешно бьют немецко-фашистских захватчиков. С. А. Лавочкин поделился с А. И. Покрышкиным своими творческими планами.

На снимке: С. А. Лавочкин (справа) и А. И. Покрышкин.

Фото Ал. Лесс. Фотохроника ТАСС.

Острый у меня глаз на врага

Наконец исполнилась моя давнишняя мечта: я — на службе в пограничных войсках. А она, эта служба, заинтересовала меня давно. Бывало, прочитаешь или услышишь, как охраняется советская земля на рубежах, — и хочется самому там быть.

До войны я работал в колхозе. Скажу не хвастаясь, уважали меня. Честным трудом всего зарабатывал вдосталь. Премии каждый год получал.

Как пришел в армию, с первых дней войны, я сам себе дал крепкое слово: буду и здесь передовиком, помогу Родине сокрушить лютого врага, отстоять нашу свободную жизнь.

Был на Сталинградском фронте. Тяжело порой приходилось, но тем больше ненависти к немчуре накопилось в сердце. Немало разной сволочи выловил в те дни, — есть что вспомнить. Острый у меня глаз на врага: вижу, за чем он идет и что замышляет. Должно быть, чутье такое на войне выработалось.

За три года не имел ни одного взыскания, только благодарности. Медалью «За оборону Сталинграда» награжден. Значит, думаю, присягу я выполняю по совести. А это — самое главное, самое дорогое для солдата, его закон и честь.

Границу буду охранять так, чтобы ни одна вражеская змея не могла проползти. Конечно, нужно подготовиться как следует: пограничное дело — сложное, трудное. Да русский человек, советский солдат, тем более сталинградец, все одолеет.

Рядовой И. ОБУХОВ

Наступление войск союзников в Италии

Как сообщил 19 мая главный штаб войск союзников в Италии, после занятия Кассино английская 8-я армия быстро использовала достигнутый успех и решительно отбросила врага на «линию Гитлера». Французские и американские части продолжили свое наступление в горах южнее реки Лири.

По данным на 19 мая, войска союзников с начала нового наступления на итальянском фронте взяли в плен 7 тысяч немцев, из этого числа 1, 500 пленников взято в Кассино.

20 мая главный штаб войск союзников в Италии сообщил, что не давая врагу передышки, армии союзников в Италии ведут наступление по всему фронту. «Линия Гитлера» прорвана. Американские войска заняли Гаэту.

Сбил стервятника

Пограничная застава, где служил тов. Цуркопенко, располагалась на горке у маленького леса. Наш берег пограничной реки Прут — обрывистый, крутой; противоположный, румынский, — отлогий.

С заставы легко просматривались фланги и румынская территория в глубину до пяти километров. В наших руках была господствующая местность. Напрасно немцы и румыны собирались форсировать Прут. Они неоднократно атаковали брод, но дружный огонь пограничников отбрасывал бандитов с большими для них потерями на исходный рубеж. Так длилось два дня.

На третий день, ранним утром, над заставой появилось звено стервятников. Замысел был ясен. Противник бросил самолеты, чтобы разбомбить заставу. Засветили бомбы, посыпая град пуль. Снизившись до брежнего полета, стервятники кружились над заставой, высматривая огневые точки, изучая подступы к заставе.

— Товарищ начальник, разрешите мне разок стрелкнуть по этим «героям», — указал пальцем тов. Цуркопенко на самолеты, идущие прямо на заставу.

— Что ж, попробуйте, — разрешил начальник.

Цуркопенко изговорился к стрельбе, навел своего «Дегтярева» (так называл он свой ручной пулемет) на самолеты и терпеливо стал выжидать. Самолеты все ближе и ближе. Вот один вошел в пику, вот второй, вот третий.

— Ах, ты, гад! На тебе! — крикнул Цуркопенко, и длинная очередь прошла самолет. Так и не вышел стервятник из пики. Камнем рухнул фашистский пират на землю.

И до сих пор отважный пулеметчик Цуркопенко со своим «Дегтяревым» служит Родине. Защищал он Кавказ, боролся за Крым.

Тов. Цуркопенко удостоен правительственных наград. Его грудь украшена медалями «За отвагу» и «За боевые заслуги».

Старший сержант В. ПОДДЯЧИЙ

Стрітєння. Бабак весну віщує

15 лютого українці відзначають Стрітєння Господнє. В народі його також називають «Стрічання», «Громиця» або ж «Зимобор». Цей день цікавий не лише релігійними, але й народними традиціями.

Світлана ДЕЙЧУК

Стрітєння відзначають на 40-й день після Різдва Христового. Свято знаменує принесення Дівою Марією маленького Ісуса до Єрусалимського храму, у дотримання описаного Старим Заповітом закону. Згідно з ним кожне перше немовля чоловічої статі належало Богові і його треба було приносити до храму на 40-й день. Мати хлопчика також мала пожертвувати однорічне ягня, як знак визнання над собою найвищої Божої влади і подяки, та голуба чи горлицю — для очищення від гріхів. Бідна жінка могла обмежитися лише двома горлицями. І хоча Богоматір освятилася Різдром Христовим, вона все ж у покорі принесла у жертву двох горлиць.

У храмі Діва Марія та Йосиф зустріли праведного старця Симеона, якому судилося померти лише після того, як поба-

чить сина Божого. І старець сповістив, що принесене немовля вийде на служіння спасіння людей.

На Стрітєння у церквах святять воду, а також свічки, вогонь яких вважають чудодійним і захисним. Їх запалюють від грози, пожежі, при складних пологах, а також вкладають в руки покійного, проводжаючи в останню путь.

У народі вважають Стрітєння днем зустрічі зими з весною. В цей день давна слідували за природою, адже багато прикмет віщували про майбутню погоду і урожай.

Нині дедалі популярнішими стають віщування бабаків. Традиція поширилася зі США, де день Бабака припадає на 2 лютого (Стрітєння за григоріанським календарем). До слова, в Америку ритуал потрапив з Європи, але дещо змінився. Так, древні римляни відзначали День їжака, прогнозуючи погоду по поведінкою розбудженого їжака, який бачив чи не бачив свою тінь і відповідно реагував. У Німеччині роль їжака відігравав борсук. А вже вихідці з цієї країни в Штатах обрали віщуном бабака.

В Україні два найвідоміші бабаки — харківський Тимко, який 2 лютого спрогнозував ранню й прохолодну весну, та львівський Мишко, який робитиме своє передбачення нині.

ВІД ЩИРОГО СЕРЦЯ!

Командування та особовий склад Ізмаїльського прикордонного загону вітають з Днем народження військовослужбовців, які народилися у лютому: полковника **ЦИМБАЛА Руслана Олександровича**, підполковника **ПІДГОРОДЕЦЬКОГО Ігоря Анатолійовича**, майорів **ВЕРЕМЧУК Тетяну Миколаївну** та **ПАВЛОВСЬКОГО Василя Романовича**, капітана **ВЛАСЮКА Юрія Миколайовича**, лейтенантів **БИЧКОВА Леоніда Олександровича** та **СЕМЕНОВА Кирила Ігоровича**, молодшого лейтенанта **ТУКАНА Сергія Костянтиновича!** Бажаємо міцного здоров'я, добра, щастя, злагоди і достатку, мужності та успіхів у подальшій службі!

Колектив відділу прикордонної служби «Порубне» щиро вітає з Днем народження майора **ДЕРЖИПІЛЬСЬКОГО І.М.**, прапорщиків **БАЛАНА А.І.**, **БУРАКА Д.В.**, старшину **БОЙКА А.М.**, молодших сержантів **ТУРОВУ Ю.В.**, **ТКАЧУКА І.М.**, **РОМАНЮКА І.Г.**, сержантів **КРАКОВЕЦЬКУ Т.М.**, **ЛУГОВОГО В.В.** та службовця **СУХОДОЄВУ О.В!** Від усього серця бажаємо Вам міцного здоров'я та життєвої наснаги,

професійних успіхів і особистих досягнень, сімейного щастя, злагоди та добробуту у Вашій оселі!
*Хай ладиться скрізь: на роботі, в родині,
Щоб радісний настрій у серці не згас,
Все світле і гарне, що треба людині,
Нехай неодмінно буде у Вас!
Хай щастя приходить і летиться рікою,
Хай горе обходить завжди стороною,
Хай доля дарує Вам довгі літа,
А в серці завжди хай живе доброта!*

Персонал ВПС «Тиса» вітає з Днем народження інспектора прикордонної служби старшину **БАКАЛЬЦЯ Сергія Андрійовича!** До побажань здоров'я, особистого щастя, родинного благополуччя, достатку та успіхів у службі радо приєднуються дружина іменинника Наталія, його батько – Андрій Савич – колишній начальник застави Мукачівського прикордонного загону, а нині майор у відставці, син Артем, брат Олександр з дружиною, племінниця та багаточисленні друзі. Нехай щастя і гарні справи ніколи не минають порога домітки іменинника!

ПРО ПРИСВОЄННЯ ВІЙСЬКОВИХ ЗВАНЬ

від 7 лютого 2013 року № 73 - ОС1
полковник
по Національній академії
Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького
підполковнику **БЕРЕЗЕНСЬКОМУ Олександр**
Івановичу
підполковнику **ФАРІОНУ Олегу Борисовичу**
підполковник
по Національній академії
Державної прикордонної служби України

імені Богдана Хмельницького
майору **КІРЕЄВІЙ Ользі Сергіївні**
по Головному центру управління службою
Державної прикордонної служби України
майору **ФОРКОШУ Сергію Васильовичу**
підполковник медичної служби
по Центральному клінічному госпіталю
Державної прикордонної служби України
майору медичної служби **МАРЧЕНКО Ользі**
Миколаївні

Управління кадрів АДПСУ

ОГОЛОШЕННЯ

АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

оголошує конкурс на заміщення вакантної посади державного службовця: спеціаліст сектору забезпечення захисту інформації з грифом „для службового користування” та технічного забезпечення.

Вимоги до кандидата: громадянство України; вища освіта відповідного професійного спрямування за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра, спеціаліста; без вимог до стажу; вільне володіння державною мовою та вміння працювати з оргтехнікою.

До заяви на ім'я голови конкурсної комісії додаються такі документи: особова картка (форма П-2ДС) з відповідними додатками, дві фотокартки розміром 4x6 см, засвідчені нотаріально копії документів про освіту та підвищення кваліфікації, декларація про майно, доходи витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2012 рік, копія паспорта, копія військового квитка (для військовослужбовців або військовозобов'язаних), довідка про допуск до державної таємниці (у разі його наявності).

Документи приймаються з 15 лютого по 14 березня 2013 року за адресою: **01601, м. Київ-601, вул. Володимирська, 26.**

За довідками звертатися до управління кадрів за тел. (044) 527-64-24.

Гімн прикордонного контролю

*Завжди бездоганні постава і форма,
І біла сорочка готова щодня.
Повторені правила, кодекси, норми.
А отже, в безпеці держава й рідня.*

Приспів:
*Прикордонний контроль — це обличчя
держави,
Висока культура, гарячі серця.
На помилку, зверхність
не маємо права —
А тільки на витримку, честь.
До кінця.*

*Напружена праця, недоспані ночі.
Крізь усмішку — втома і пильність в очах.
Спочатку — «повинен»,
а потім вже — «хочу».
А отже, ваш спокій в надійних руках.*

Приспів
*На варті порядку, на варті закону
Не можна без мужності, праці і знань.
Обов'язок честі, зелені погони,
Наказом на службу проведена грань.*

Приспів

ДОСЛІДЖЕННЯ

Хропіння дуже небезпечно

Храп стає причиною розвитку захворювань серцево-судинної системи набагато частіше, ніж куріння або ожиріння.

Українформ

Американські вчені з'ясували, що хропіння сприяє потовщенню або деформації сонної артерії, що забезпечує кров'ю людський мозок. Тому виникає підвищений ризик серцевого нападу під час сну.

У ході експерименту 54 особи віком від 18 до 50 років пройшли анкетування щодо хропіння. Потім за допомогою УЗД дослідники визначили товщину сонної артерії у добровольців. Як з'ясувалося, товщина внутрішніх шарів стінки артерії у людей, які хропуть, була набагато більшою, ніж в інших учасників. Дослідники відзначають, що постійні коливання під час хропіння призводять до потовщення артерій і згодом до запалення.

Було також встановлено, що постійно хропуть близько чверті жінок і четверо з десяти чоловіків, тоді як майже половина хропе час від часу. Вчені стверджують, що цей стан так само небезпечний для людини, як і підвищений артеріальний тиск.

ЕНЕРГЕТИЧНА БЕЗПЕКА

«Shell» починає інвестувати

Початкові інвестиції компанії «Shell» у видобуток газу в Україні становитимуть не менше ніж \$200 млн. Про це у Донецьку заявив віце-президент компанії по Україні Грехем ТАЙЛІ.

Ігор ІВАНИЦЬКИЙ

Всього планується пробурити 15 свердловин глибиною до 5 км, що дозволить відповісти, чи є промислові запаси газу на Юзівському родовищі. Пан Тайлі підкреслив, що вірить у перспективи промислового видобутку на сході України, хоча і не назвав конкретних цифр. Проте він висловив упевненість у вигідності проекту для України і навіть приклад, що тільки в американському штаті Пенсільванія завдяки видобутку сланцевого газу вдалося створити 46 ти-

сяч робочих місць, а сам видобуток приніс 11 млрд. доларів прибутку і близько мільярда доларів податків.

Віце-президент компанії «Shell» Тайлі також запевнив, що його корпорація має величезний досвід таких розробок у різних країнах. За його словами, через декілька років Україна може перетворитися на енергетично незалежну державу.

ВЕСЕЛИМ ОЛІВЦЕМ

МИТЬ РОЗЯРДИКИ

Найпопулярніша фраза у Третяковській галереї: «О! Це ж це!...»

Як казала моя бабуся, краще вистрелити, перезарядити і ще раз вистрелити, аніж світити ліхтариком і питати: “Хто тут?”

По ширині тещиної посмішки я вихарував величину халепи, у яку потрапив.

Ранком, після шаленої вечірки, дзвонить телефон.

— Пробач кохана, я точно пам'ятаю, що зробив тобі пропозицію, але забув: ти згодна чи ні?

— Я пам'ятаю, що сказала “так”, але не пам'ятаю, тоби чи Миколі.

Почали ремонт в стилі “хай-тек”, закінчили в стилі “хай-так”.

Батько так хотів, щоб його син став фізиком, що бив його не ременем, а струмом.

— Люба, давай пограємо в рольову гру!

— Давай! А в яку?
— Ти — прибиральниця, а я — сплю.

Оголошення на дверях сільського магазину: “Пішла на обід. Повернуся, коли наймійся!”

— Сучасні чоловіки не плачуть!
— Чому?

— Боятися, що туш потече...

Відповіді на сканворд, опублікований у цьому номері:

